

PUISTOSUUNNITELMASELOSTUS LUONNOS

Kohteen nimi:	MERIKASARMINPUISTO	Piirustus nro:t:	VIO 5932/1-2
Selostuksen laati:	Petra Rantalainen projektinjohtaja	pvm:	20.9.2023
Selostuksen hyväksyi:	Jussi Luomanen kaupunkitila- ja maisemasuunnittelupäällikkö	pvm:	.
	Kaupunkiympäristölautakunta / Maankäyttöjohtaja	pvm:	.

Kohde

Merikasarminpuisto sijaitsee Katajanokan (02.) kaupunginosassa, osa-alueella Katajanokka. Alue on voimassa olevassa asemakaavassa nro 7534 istutettava puisto-alue (PI) -merkinnällä. Merikasarminpuisto on esitetty piirustuksissa VIO5932/1-2.

Puistosuunnitelma on voimassa olevan asemakaavan mukainen.

Lähtökohdat

Suunnittelualue kuuluu Katajanokan vanhaan osaan, joka on valtakunnallisesti merkittävä rakennettu kulttuuriympäristö (RKY). Vaikka puisto sijaitsee Katajanokan RKY-alueella ja rajautuu useisiin vanhoihin rakennuksiin, itse puisto on melko nuori. Sen on suunnitellut Helsingin kaupungilla työskennellyt Lars Liljefors, jonka laatima Merikasarminpuiston puistosuunnitelma valmistui vuonna 1986. Puisto rakennettiin nykyasuun 1980-luvun jälkipuoliskolla, minkä jälkeen siellä on tehty pieniä ylläpito-toimenpiteitä.

Merikasarminpuisto on U:n muotoinen puisto, joka kehystää monumentaalisia Merikasarmin rakennuksia Katajanokalla. Nykyisin Merikasarmin rakennuksissa toimii ulkoministeriö. Puisto rajautuu Merikasarminkatuun, idässä asuinkortteliin (palvelutalo) sekä lännessä liikuntahalliin ja päiväkotiin. Puistoalueella sijaitsee päiväkotikäytössä oleva rakennus, jonka aidattu pihapiiri on päiväkodin käytössä. Rakennus ja sen pihapiiri eivät kuulu suunnittelualueeseen.

Puiston itäosassa kukkulan päällä sijaitsee puretun telakkarakennuksen raunio, joka rajaa ruusutarhaa ja jäänteitä poistetusta leikkipaikasta. Tiilirauniot luovat puistolle tunnistettavan identiteetin. Raunion ideoivat Katajanokan asemakaavasuunnittelukilpailun voittaneet arkkitehdit Vilhelm Helander, Pekka Pakkala ja Mikael Sundman, joiden vision pohjalta se rakennettiin nykyisenlaiseksi 1980-luvulla. Raunioiden kunto on arvioitu vuonna 2017 ja uudelleen vuonna 2023. Kuntotutkimuksissa havaittiin rapautuneita ja irtonaisia tiiliä, halkeamia sekä laastisaumojen irtoamista. Nykyinen ruusutarha on melko vaatimaton arvokkaan miljööseen keskellä. Sen eteläpuoleinen rinne on suosittu lasten leikeissä etenkin talvisin.

PUISTOSUUNNITELMASELOSTUS LUONNOS

Puiston länsipäässä sijaitsee hiekkapintainen pelikenttä. Merikasarminkadun vieressä kulkevaa puistokäytävää reunustaa tiheäksi istutettu tammikujanne.

Suunnitelman tavoitteena on luoda asukkaille viihtyisä kohtaamispaikka peruskorjaamalla Merikasarmipuisto toimivaksi ja turvalliseksi, arvokkaaseen ympäristöön sopivaksi ja kaupunkikuvallisesti korkeatasoiseksi kokonaisuudeksi. Alueen rakenteita, kasvillisuutta ja pintamateriaaleja korjataan sekä uusitaan. Alueen toiminnot säilyvät ja oleskelumahdollisuuksia lisätään.

Puiston pinta-ala on 8600 m².

Merikasarmipuisto pääasialliset käyttäjät ovat alueen asukkaat.

Suunnitelman sisältö

Merikasarmipuisto voidaan jakaa kolmeen osaan: itäosaa hallitsee tiiliraunioin rajattu oleskelualue ja sen eteläpuolinen nurmirinne, keskiosaa tammikujanteen kehystämä puistokäytävä ja länsiosaa pelikenttä.

Itäosan oleskelualue peruskorjataan vehreäksi kukkatarhaksi, johon luodaan viihtyisiä istuskelu- ja oleskelupaikkoja. Tasanteelle tehdään uudet istutukset. Oleskelu- kalusteiksi asennetaan penkkejä ja puutarhakeinuja. Kukkatarhan tasanteen eteläpuolella sijaitsee luonnonkivinen kivijalka jäänteinä paikalla sijainneesta pienestä rakennuksesta. Kivijalan rajaamalle alueelle sijoitetaan pergola ja kaksi pöytäpenkki-ryhmää. Tasanteelle asennetaan paikan historiasta kertova infotaulu. Nurmirinnettä rajaavia istutuksia uusitaan. Nurmikön poikki kulkeva oikopolku perustetaan puistokäytäväksi.

Puiston keskiosassa Merikasarminkadun suuntaisen puistokäytävän taajaan istutettu tammikujanne harvennetaan ja kuivatusrakenteita yhtenäistetään. Käytävän varteen lisätään penkkejä ja roska-astioita.

Puiston länsiosan pelikenttä säilyy nykyisenlaajuisena hiekkakenttänä. Sitä reunustava aita uusitaan ja kentän valaistusta parannetaan. Laivastokujan varteen sijoitetaan uusi penkki, roska-astia ja pyörätelineet.

Pintamateriaalit, kasvillisuus ja rakenteet

Merikasarminkadun varressa ja Merisotilaantorin reunassa olevat puistokäytävät sekä torilta kukkatarhalle ja palvelutaloon johtavat puistokäytävät ovat asfalttipintaisia. Muut käytävät sekä pelikenttä ovat kivituhkapintaisia. Kukkatarhassa ja uuden pergolan kohdalla nykyiset pinnoitteet ja betonimuurit puretaan tiilimuurien rajamalta tasanteelta. Uudeksi pintamateriaaliksi on valittu maatiili, joka sopii Katajano- kan kärjen punatiiliseen kaupunkikuvaan. Merisotilaantorin varteen tehdään nupukivi- päällysteinen tasku tavaralahjoitusten keräyslaatikoille.

Merikasarminkadun suuntaista tammikujannetta harvennetaan siten, että säilyvät puut saavat riittävästi kasvutilaa tulevaisuudessa. Nuorten puiden latvuksella on vielä mahdollisuus kehittyä tammelle ominaisella tavalla. Harvennettu puurivi saa jatkossa enemmän valoa ja enemmän kasvualustaa, lisäksi latvus vaatii vähemmän leikkausta, mikä lisää puiden elinvoimaisuutta. Merisotilaantorin reunasta harvenne-

PUISTOSUUNNITELMASELOSTUS LUONNOS

taan isompien tammien keskeltä kaksi heikkokasvuisinta puuyksilöä. Kaupunki tutkii isojen puiden siirtomahdollisuuksia tapauskohtaisesti. Merikasarminpuistosta harvennettävien tammien siirtomahdollisuus arvioidaan jatkosuunnittelussa. Ainakin osa tammista pyritään siirtämään uuteen paikkaan, mikäli arvioidaan, että siirto ei vahingoita säilyviä puita ja on siirrettävien puiden selviämismahdollisuuksien osalta kannattavaa. Muut puiston puut säilyvät. Puistoon istutetaan uusia puita. Nurmialueille istutetaan sipuleita.

Kukkatarhan tasanteelle istutetaan isoja perennoja ja kukkivia matalia pensaita, muutama kukkiva pienpuu sekä tiilimuuriin asennettavia vajereita pitkin kasvavia köynnöksiä.

Kukkatarhaa rajaavat, vaihtelevan korkuiset tiilimuurit kunnostetaan nykyiseen korkeuteen. Irronneet tiilet ja halkeamakohdat korjataan. Muurin kannen käsittelylle mietitään erilaisia vaihtoehtoja jatkosuunnittelussa. Muurin korkeimpiin kohtiin (>1 m) asennetaan köynnösvaijerit ja istutetaan köynnöksiä, mikä vähentää houkutusta kiipeillä muurien päälle.

Merikasarminpuisto rajautuu sen pohjoispuolella sijaitseviin pysäköintipaikkoihin betonimuurilla, joka uusitaan peruskorjauksen yhteydessä paasikivimuuriksi. Samalla uusitaan muuria reunustavat pensaat.

Länsiosan pohjoiskulmassa sijaitseva vanha tiilimuri kunnostetaan siten, että ylimmät, irtoavat tiilirivit poistetaan. Muu osa tiilimuurista jää paikoilleen ja raunioitumaan nurmialueelle. Koska matala muuri sijaitsee nurmikön keskellä eikä käytävän varrella, muurin raunioituminen ei aiheuta vaaraa puistossa kulkijoille.

Muutokset verrattuna vuoden 2018 puistosuunnitelmaluonnokseen

Vuonna 2018 esillä olleeseen puistosuunnitelmaluonnokseen verrattuna on tehty muutoksia. Vanhoja tiilimureja ei madalleta, vaan muurit kunnostetaan nykyiseen korkeuteen. Suunnitelmiin on lisätty istutuksia. Muurien rajaamaan kukkatarhaan on lisätty puu- ja köynnösistutuksia, muulle puistoalueelle istutettavia puita. Nurmialueille on lisätty istutettavia sipuleita. Kentän aita on suunniteltu uusittavaksi ja kentän päätyyn on lisätty huoltoportti, jonka kautta lumet voidaan aurata pois kentältä. Kentän päädyistä on suunnitelmasta poistettu riippumatot ja tekonurmialue on vaihdettu nurmeksi. Suunnitelmaan on lisätty penkkejä ja roska-astioita Merikasarminkadulle.

Valaistus

Pelikentän valaistusta parannetaan ja itäosan valaistusta lisätään nykyisestä.

Tasaus ja kuivatus

Merikasarminpuiston tasaus noudattelee pääpiirteissään nykyisiä tasauksia. Pelikentän tasausta muokataan niin, että vedet valuvat pois päin päiväkodin pihalta ja kentän sisäänkäynneiltä. Kentän yhteyteen tehdään oma vesipiste kentän jäädyttämistä varten. Pelikentän pohjoispuolella olevaa nurmirinnettä muotoillaan loivemmaksi. Merikasarminkadun suuntaisen puistokäytävän reunoissa nykyiset betonikourut ja asfalttimakkarat korvataan luonnonkivisillä kouruilla ja -reunuksilla.

PUISTOSUUNNITELMASELOSTUS LUONNOS

Esteettömyys

Merikasarmipuiston suunnitteluratkaisut täyttävät esteettömyydelle asetetun perustavoitetason.

Hoitoluokka

Merikasarmipuisto kuuluu kunnossapitoluokkaan R3, käyttöviheralue.